

ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน ในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

Customer Satisfaction with the Development of Packaging for Khanom Khai Tao Than Mae Chamnian in Mueang District, Songkhla

ศิริฐินี วงษ์วรรณ^{1*} พิเชษฐ์ พรหมใหม่² ธีรนาถ กุลประสิทธิ์³ สหรัฐ คำวัตร⁴
Sirotinee Wongwan^{1*} Pichate Prommai² Teeranad Kulparsit³ Saharat Khamwat⁴

วันที่รับบทความ : 24 มกราคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ : 2 มีนาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ : 18 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 2) ศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และ 3) เปรียบเทียบความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน คือการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ และการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชาชนที่เคยซื้อขนมไข่เต่าถ่านในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างตามสะดวก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญมีความต้องการให้บรรจุภัณฑ์ใหม่ที่มีพัฒนาขึ้นมามีลักษณะเป็นกล่องทรงบ้าน มีฝาปิดมิดชิด ป้ายฉลากแสดงชื่อสินค้าและตราสินค้าอย่างชัดเจน เมื่อนำไปสอบถามความพึงพอใจจากผู้บริโภค พบว่า โดยภาพรวมลูกค้ามีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ใหม่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของลูกค้าที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : บรรจุภัณฑ์ ขนมไข่เต่าถ่าน ความพึงพอใจของลูกค้า

^{1,3-4} นักศึกษาปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

^{1,3-4} Undergraduate Student, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Srivijaya

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

² Assistant Professor Dr., Faculty of Business Administration, Rajamangala University

*Corresponding author. E-mail: sirothinee887@gmail.com

Abstract

The objectives of this research are 1) to develop packaging for Mae Jam Nian's charcoal-grilled egg cakes in Mueang District, Songkhla Province; 2) to study customer satisfaction with the packaging of Mae Jam Nian's charcoal-grilled egg cakes in Mueang District, Songkhla Province; and 3) to compare customer satisfaction with the packaging of Mae Jam Nian's charcoal-grilled egg cakes in Mueang District, Songkhla Province, based on demographic factors. The study employed a mixed-methods research study, involving qualitative research through in-depth interviews with entrepreneurs and packaging experts, and quantitative research through questionnaires administered to 400 individuals who have purchased the charcoal-grilled egg cakes in Mueang District, Songkhla Province. Convenient sampling was employed, and quantitative data were analyzed using statistical methods such as frequency, percentage, mean, standard deviation, and one-way analysis of variance (One-Way ANOVA).

The findings revealed that the new packaging, designed as a house-shaped box with a secure lid and clear labeling of the product name and brand, received high satisfaction from customers. Overall, customers expressed a high level of satisfaction with the new packaging, particularly regarding its design. Hypothesis testing indicated no significant differences in satisfaction levels with the new packaging across demographic groups.

Keywords: Charcoal-grilled egg cakes, Customer Satisfaction, Packaging

บทนำ

ขนมไข่เต่าถ่านหรือขนมไข่โบราณมีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศมาเลเซีย โดยไม่ทราบช่วงเวลาที่เกิดขึ้น แต่เป็นการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลานจนถึงปัจจุบัน ลักษณะของขนมไข่เป็นวงรียาว ไม่เกิน 4 เซนติเมตร ขนมไข่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเพราะมีส่วนผสมของแป้ง ไข่ และน้ำตาลเป็นหลัก ขนมไข่เต่าถ่าน ภายใต้ชื่อร้าน “เลิศเบอเกอรี่ ขนมไข่เต่าถ่าน” เป็นต้นตำรับขนมไข่เต่าถ่านเจ้าแรกของเมืองสงขลาที่เปิดขาย มามากกว่า 60 ปี เป็นร้านขนมไข่ที่อยู่คู่เมืองสงขลาอย่างยาวนาน เป็นที่รู้จักของคนในพื้นที่ และ นักท่องเที่ยว เป็นร้านรถเข็นขายอยู่ที่ริมถนนนครใน ด้านหน้าตลาดทรัพย์สินพลาซ่า เขตเทศบาลสงขลา (ผู้จัดการออนไลน์, 2563) ต่อมาเมื่อผู้ประกอบการขนมไข่เต่าถ่านอีกหลายรายเปิดจำหน่ายแก่ลูกค้า ผู้วิจัย ได้เลือกร้านขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรมาเป็นตัวอย่างในการทำวิจัย อย่างไรก็ตามแม้รสชาติของขนมไข่ที่ทำ จากเต่าถ่านจะมีกลิ่นหอม น่ารับประทาน แต่บรรจุภัณฑ์ของร้านแม่จำเนียรที่ใช้ยังคงไม่มีความทันสมัย เท่าที่ควร ผู้ประกอบการหลายราย รวมถึงผู้ประกอบการร้านแม่จำเนียร ยังคงใช้ถุงพลาสติกธรรมดาบรรจุ สินค้าเพื่อส่งมอบให้แก่ลูกค้า

บรรจุภัณฑ์มีหน้าที่และบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในทางการตลาดเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อ ยอดขายและสามารถยืดอายุการเก็บสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าประเภทอาหาร ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความ คล้ายคลึงกันและมีสินค้าที่ออกสู่ตลาดค่อนข้างมาก บรรจุภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยสวยงามโดดเด่นสะดุดตา หรือมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากสินค้าอื่นจะทำให้สินค้านั้นมีความได้เปรียบในการดึงดูดความสนใจ และส่งผล ต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค บรรจุภัณฑ์จะต้องรักษาคุณภาพอาหารทั้งในด้านสี กลิ่นและรสชาติให้คงอยู่ ตลอดอายุการเก็บ พร้อมทั้งบอกรายละเอียดของสินค้า ดังนั้นการที่ผู้ประกอบการสินค้าอาหารจะประสบ ผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืนจึงขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับอาหารและมีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าด้วย การออกแบบบรรจุภัณฑ์เป็นการกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์ ให้สัมพันธ์กับหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ เพื่อการคุ้มครองป้องกันไม่ให้สินค้าเสียหายและเพิ่มคุณค่า ด้านจิตวิทยาต่อผู้บริโภค (อรรหาวิ เจ๊ะสะสะแม และยอดนภา เกษเมือง, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาบรรจุภัณฑ์ของขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรในพื้นที่จังหวัด สงขลา ซึ่งยังคงใช้บรรจุภัณฑ์แบบดั้งเดิม โดยมีการใช้ถุงพลาสติก หรือกล่องกระดาษแบบธรรมดา ไม่มีตรา สินค้า ไม่มีรายละเอียดสินค้า รวมถึงไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ที่จะสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งกัน ผู้วิจัยจึงลง พื้นที่เพื่อพูดคุยกับผู้ประกอบการและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความทันสมัย สร้าง มูลค่าเพิ่มแก่สินค้า และนำบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาแล้วเสร็จไปประเมินความพึงพอใจจากมุมมองของลูกค้าอีกครั้ง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมามีลักษณะที่สอดคล้องตรงตามความต้องการของลูกค้าอย่าง แท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร อำเภอเมือง จังหวัด สงขลา
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการออกแบบบรรจุภัณฑ์

บรรจุภัณฑ์มีความสำคัญต่อยอดขายของสินค้านั้นๆ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลจนสามารถดึงดูดใจผู้พบเห็นได้นั้น จำเป็นจะต้องใช้นักออกแบบที่มีศาสตร์และศิลป์ ด้วยการพิจารณาความสะดวกในการใช้ ความปลอดภัยในการบริโภคและยังรวมถึงดีไซน์ที่ทำให้สินค้าดูมี คุณภาพ น่าเชื่อถือ สร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าให้สินค้าได้เป็นอย่างดี (รดาณิ พัลลภชนกนาถ และคณะ, 2566) สำหรับการออกแบบบรรจุภัณฑ์นั้น ไสยเพ็ญ เฉิดเจิม และคณะ (2564) ได้ข้อค้นพบว่าการ

ออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมควรเป็นแบบกล่องเพราะมีความแข็งแรง สะดวกต่อการบรรจุง่ายต่อการหอบหิ้ว ผู้ขายไม่ต้องลงทุนซื้อบรรจุภัณฑ์ที่มีราคาสูง ด้านรูปแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ต้องมีสีสันสวยงาม ภาพประกอบบนบรรจุภัณฑ์ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาสื่อถึงผลิตภัณฑ์มีความเรียบง่ายเหมาะแก่การจดจำ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ระบุว่าการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ดีและมีความน่าสนใจจะต้องพิจารณาสีของกล่องบรรจุภัณฑ์ที่มีความสอดคล้องกับสีของผลิตภัณฑ์ด้วยและมีการออกแบบลวดลายให้มีความเด่นชัดจนสามารถเห็นลวดลายของบรรจุภัณฑ์ได้อย่างชัดเจน รวมถึงการกำหนดขนาดตัวอักษรของชื่อตราสินค้าให้มีขนาดใหญ่ที่ทำให้ผู้บริโภคสามารถมองเห็นชื่อตราสินค้าได้อย่างชัดเจน และออกแบบตราสินค้าใหม่ให้ทันสมัย จดจำง่าย และดึงดูดลูกค้ามากขึ้น (พิชญาวีร์ ธิติจรสชัย และคณะ, 2566)

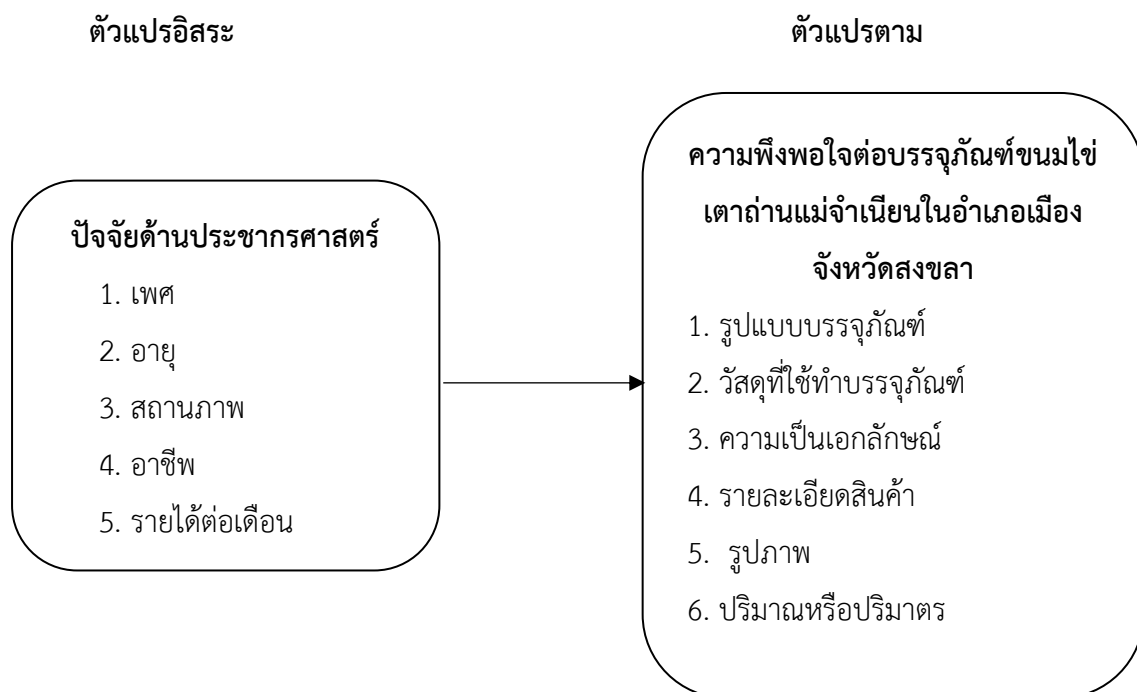
แนวคิดด้านความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผลิตภัณฑ์หรือกิจการ โดยความพึงพอใจเกิดจากความคาดหวังและประสบการณ์จากการใช้ผลิตภัณฑ์ Schiffman and Wisenblit (2015) ได้กล่าวไว้ว่าความพึงพอใจเป็นการรับรู้การทำงานของผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคเมื่อเปรียบเทียบกับความคาดหวัง หากความรู้สึกที่เกิดจากการรับรู้มีค่ามากกว่าความคาดหวังย่อมนำมาสู่ความพึงพอใจของลูกค้า (ธารรัช อินทรอุดม และพิเชษฐ์ พรหมใหม่, 2566) การดำเนินงานทางการตลาดในปัจจุบันที่จะทำให้ลูกค้าเกิดความภักดีต่อผลิตภัณฑ์หรือตราสินค้า ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันแก่องค์กรได้นั้น ผู้ประกอบการจะต้องสร้างความพึงพอใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ต่อลูกค้าเพื่อให้พวกเขากลับมาใช้บริการอีกครั้งและแนะนำธุรกิจให้กับผู้อื่น การวัดความพึงพอใจของลูกค้ามักจะประเมินจากคุณภาพและความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์หรือบริการ ด้วยการประเมินคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบริการ (Budiarani et al., 2021) ในการศึกษาความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์นั้นมียุทธศาสตร์ที่น่าสนใจของนางลักษณ์ โพธิ์ไพจิตร และคณะ (2563) พบว่า ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์เครื่องปรุงด้านโครงสร้างในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องความสวยงามของรูปทรงบรรจุภัณฑ์ ด้านการออกแบบกราฟิกในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องฉลากสื่อความเป็นไทย และด้านชื่อตราในระดับมากที่สุด ที่สำคัญคือชื่อตราอ่านออกเสียงง่าย และผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์และชื่อตราของเครื่องปรุงกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคพบว่า ความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์เครื่องปรุงด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ ด้านการออกแบบกราฟิก และด้านชื่อตรา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเครื่องปรุง ของผู้บริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และมีการศึกษาความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์นั้น มีงานวิจัยจำนวนมากที่วัดความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์โดยพิจารณาจากรูปแบบบรรจุภัณฑ์ วัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ ความเป็นเอกลักษณ์ รายละเอียดสินค้า รูปภาพ และปริมาณหรือปริมาตร เช่น การศึกษาของศิริรัตน์ แฉงรักษ์สกุล และพรทิพย์ ตันติวิเศษศักดิ์ (2567) เรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ยาต้มรางแดงของวิสาหกิจชุมชนใบชาเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยศึกษาความพึงพอใจ

ต่อโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ ข้อมูลรายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์ ความสะดวกในการใช้งาน ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ ที่สื่อถึงเอกลักษณ์ของชุมชน ขนาดบรรจุภัณฑ์ ตราสัญลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์และความสามารถในการเก็บรักษาสินค้าระหว่างการขนส่ง การศึกษาการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้ากระชายขาวสำเร็จรูปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร่องซี่เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ได้พิจารณาความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์จากชื่อของผลิตภัณฑ์ ความโดดเด่นของตราสินค้าบนบรรจุภัณฑ์ ขนาด รูปทรง สี สัน การระบุวิธีการ/ขั้นตอนการนำผลิตภัณฑ์ไปใช้ การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ รูปภาพผลิตภัณฑ์ ส่วนประกอบของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ปริมาณการบรรจุของผลิตภัณฑ์ ชื่อผู้ผลิต/ผู้จำหน่ายและช่องทางการติดต่อ รายละเอียดตามข้อบังคับของกฎหมาย เช่น วันผลิต วันหมดอายุ ความสะดวกในการขนส่ง ราคาที่เหมาะสมกับปริมาณบรรจุ (ดารารัตน์ จันทร์อินทร์, 2566) และงานวิจัยของไสยเพ็ญ เฉิดเจิม และคณะ (2564) พิจารณาความพึงพอใจด้านความสวยงาม ความเหมาะสมของขนาดและสัดส่วน และความเหมาะสมของสีตัวอักษร ด้านความน่าสนใจ (สะดุดตาเมื่อพบเห็น รูปแบบมีความเป็นเอกลักษณ์ ตราสินค้ามีความจดจำได้ง่าย) และด้านประโยชน์ใช้สอย (ความสะดวกสบายในการใช้งาน ความสะดวกในการขนส่งและมีความแข็งแรงทนทาน)

กรอบแนวคิดวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของงานวิจัย

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ต่างกันมีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จําเริญนในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญ โดยทำการศึกษาตามขั้นตอนต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของบรรจุภัณฑ์เดิม และทำการปรึกษาหารือกับ ผู้ประกอบการในธุรกิจ เพื่อให้ได้ทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ระยะที่ 2 ทำการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ร่วมกับผู้ประกอบการ ออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ โดยเลือกจากตัวอย่างบรรจุภัณฑ์ในท้องตลาด และนำตัวอย่างบรรจุภัณฑ์มาปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เลือกใช้วัสดุในการนำมาเป็นบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งออกแบบรูปแบบและโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์ หลังจากนั้นออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า เครื่องหมายการค้า รูปภาพประกอบ และรายละเอียดต่าง ๆ หลาย ๆ แบบ เพื่อทำการคัดเลือกรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมในการผลิตออกมาเป็นบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญ จังหวัดสงขลา เพื่อวางจำหน่ายต่อไป

ระยะที่ 3 นำบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมาจากการศึกษาและทำการคัดเลือกจากผู้ประกอบการ และผู้เชี่ยวชาญข้างต้น มาดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของลูกค้าต่อการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research)

ผู้วิจัยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย สัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อรับฟังความคิดเห็นรวมถึงข้อเสนอแนะของบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์และป้ายฉลากขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรเป้าหมาย ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้ประกอบการขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญ โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยเลือกเฉพาะสมาชิกของสถานประกอบการมาจำนวน 3 คน

1.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยเลือกจากอาจารย์ผู้สอนด้านการตลาดมาจำนวน 2 คน ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 นำบรรจุภัณฑ์ที่สามารถใส่ขนมไข่เต่าถ่านหลากหลายบรรจุภัณฑ์ และทำการคัดเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับขนมไข่เต่าถ่านจำนวน 3 รูปแบบบรรจุภัณฑ์

1.2.2 นำบรรจุภัณฑ์ที่ได้ 3 บรรจุภัณฑ์นำเสนอต่อกลุ่มผู้ประกอบการจำนวน 3 คน เพื่อคัดเลือกบรรจุภัณฑ์ให้เหลือเพียง 1 บรรจุภัณฑ์

1.2.3 นำป้ายฉลากของผลิตภัณฑ์ขนมไข่เต่าเข้ามาเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบป้ายฉลากจำนวน 3 รูปแบบ

1.2.4 นำรูปแบบป้ายฉลากของขนมไข่เต่าที่กำหนดไว้ไปให้ตัวแทนผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญเลือกให้เหลือเพียง 1 รูปแบบ

1.2.5 นำป้ายฉลากติดบนบรรจุภัณฑ์ที่ได้เลือกไว้ ซึ่งถือเป็นบรรจุภัณฑ์ต้นแบบต่อไป

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริโภคที่เคยซื้อขนมไข่เต่าผ่านแม่จำหน่ายในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงทำการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยสูตรที่ไม่ทราบจำนวนประชากรของ Cochran โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2549)

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad n = \frac{P(1-P)Z^2}{E^2}$$

เมื่อ

n	แทน	ขนาดตัวอย่าง
P	แทน	สัดส่วนของประชากร
Z	แทน	ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Z มีค่าเท่ากับ 1.96)
E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่เกิดขึ้นร้อยละ 5 มีค่าเท่ากับ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{(.50)(1-.50)(1.96)^2}{(.50)^2} \\ &= 384.16 \text{ หรือเท่ากับ } 385 \end{aligned}$$

เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน และได้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) จากลูกค้าที่ซื้อขนมไข่เต่าผ่านแม่จำหน่ายในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Methods Research) แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าผ่านแม่จำหน่ายในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบจะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัยยิ่งขึ้น
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ได้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำมาแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขในขั้นที่ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 คน โดยการนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นั้นไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability test) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยรวมเท่ากับ 0.973 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าเชื่อถือได้
7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน รายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญในอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา โดยจะทำการวัดระดับความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญ ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ด้านวัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ 2) ด้านความเป็นเอกลักษณ์ 3) ด้านรายละเอียดสินค้า 4) ด้านรูปภาพ 5) ด้านปริมาณหรือปริมาตร และ 6) ด้านลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ โดยมีการแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้บริโภคแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่าน ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทำรูปแบบ QR Code ปรี้นและนำไปวางไว้ที่หน้าร้านขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน เพื่อให้ลูกค้าที่เข้ามาซื้อขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียนทำแบบสอบถาม เมื่อตรวจสอบข้อมูลสมบูรณ์ตัวอย่างครบจำนวน 400 ชุด จึงทำการปิดรับแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อรับฟังความคิดเห็นรวมถึงข้อเสนอแนะของบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์และป้ายฉลากขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียนในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียนแตกต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลและการสืบค้นเอกสารเพื่อค้นหาประเด็นของปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จากสัมภาษณ์ความต้องการของผู้ประกอบการต่อการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ พบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ดังนี้

ภาพที่ 1 บรรจุภัณฑ์เดิมของขนมไข่เต่าถ่านแม่จ๋าเนียน

ด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์เดิมเป็นกล่องธรรมดาคล้ายดอกไม้สีชมพู ไม่มีตราสินค้าติดบนบรรจุภัณฑ์ ไม่มีรายละเอียดสินค้าที่ชัดเจน และยังไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ ผู้ประกอบการต้องการให้มีความโดดเด่น ทันสมัยมากขึ้น

ภาพที่ 2 ตราสินค้าเดิมของขนมไข่เต่าถ่านแม่จ๋าเนียน

ด้านตราสินค้า พบว่า ขนมไข่เต่าถ่านแม่จ๋าเนียน จังหวัดสงขลา มีแบบอักษรที่ล้ำสมัยและอ่านยาก ดูไม่น่าสนใจและไม่สร้างความน่าจดจำให้แก่ผู้บริโภค ผู้ประกอบการต้องการให้มีความโดดเด่น ทันสมัยมากขึ้น และเป็นที่น่าจดจำ

ภาพที่ 3 บรรจุภัณฑ์ใหม่ของขนมไข่เต่าถ่านแม่จ๋าเนียน

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จ๋าเนียน อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่ได้จากการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ ได้มีการพัฒนารูปแบบและโครงสร้างรวมถึงวัสดุที่ใช้ในการบรรจุภัณฑ์ใหม่ทั้งหมด มีการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ รวมไปถึงการใส่รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้า และช่องทางในการติดต่อ ให้กับลูกค้าได้ทราบ เป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับตัวผลิตภัณฑ์ ทำให้ลูกค้ามั่นใจในตัวผลิตภัณฑ์ได้ถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่มีความสดใหม่ และมีการเก็บรักษาอย่างดี ในบรรจุภัณฑ์ที่ได้ออกแบบมาใหม่นี้ รวมไปถึงความโดดเด่นของตราสินค้าที่เห็นได้อย่างชัดเจนและมีความมีเอกลักษณ์ เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสินค้าอีกด้วย

ภาพที่ 4 ตราสินค้าใหม่ของขนมไข่

รูปแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ ได้มีการพัฒนาให้มีความเป็นเอกลักษณ์ของบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่าน มีการออกแบบใหม่ให้บรรจุภัณฑ์มีเอกลักษณ์มากขึ้น โดยลักษณะความโดดเด่นของบรรจุภัณฑ์จะเป็นทรงบ้านสามารถถือได้ง่ายและมีการออกแบบกราฟิกทำให้เห็นสินค้าได้ชัดเจนมากขึ้น และมีรายละเอียดของสินค้าที่ตัวของบรรจุภัณฑ์ ทำให้เป็นที่น่าสนใจของลูกค้ามากขึ้น ส่วนป้ายฉลากได้มีการออกแบบสีให้สอดคล้องกับสีของขนมไข่เต่าถ่าน ระบุชื่อสินค้าอย่างชัดเจน มีข้อความระบุสรรพคุณและมีหมายเลขโทรศัพท์เพื่อสะดวกการติดต่อกับทางร้าน

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อขนมไข่เต่าถ่านส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 มีสถานภาพโสด จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รวมถึงการทำธุรกิจส่วนตัวและค้าขาย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 และมีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 ตามลำดับ

2. ข้อมูลด้านความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเียนในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่สำหรับขนมไข่เต่าถ่านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของบรรจุภัณฑ์พบว่าลูกค้ามีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ด้านรูปภาพสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.54) รองลงมาได้แก่ด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.45) และด้านปริมาณหรือปริมาตรในการบรรจุสินค้า ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจที่มีต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเียนในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเียน	n = 400			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
รูปแบบบรรจุภัณฑ์	4.18	0.45	มาก	2
วัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์	4.03	0.57	มาก	4
ความเป็นเอกลักษณ์	3.86	0.63	มาก	5
รายละเอียดเกี่ยวกับสินค้า	3.56	1.36	มาก	6
รูปภาพบนบรรจุภัณฑ์	4.20	0.54	มาก	1
ปริมาณหรือปริมาตรบรรจุ	4.13	0.55	มาก	3
ภาพรวม	3.98	0.42	มาก	-

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียนในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยนำปัจจัยด้านประชากรศาสตร์เข้ามาเปรียบเทียบเพื่อดูความแตกต่างของระดับความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ ผลการวิจัยแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์	เพศ	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig.
ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน	ชาย	3.96	0.452	1.180	0.309
	หญิง	3.99	0.403		
	LTBGQ+	4.05	0.453		

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์	อายุ	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig.
ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียน	ต่ำกว่า 15 ปี	3.98	0.334	0.311	0.906
	15 – 20 ปี	4.00	0.495		
	21 – 35 ปี	3.95	0.384		
	36 – 45 ปี	3.99	0.350		
	45 – 55 ปี	4.04	0.382		
	สูงกว่า 55 ปี	3.99	0.304		

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์	สถานภาพสมรส	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig.
ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร	โสด	3.98	0.456	2.146	0.118
	สมรส	4.03	0.365		
	หม้าย/หย่าร้าง	3.87	0.312		

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร จำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์	อาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig.
ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร	นักเรียน/นักศึกษา	3.99	0.517	0.301	0.912
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	3.96	0.381		
	ข้าราชการ	4.01	0.277		
	พนักงานบริษัท	3.94	0.346		
	รับจ้างทั่วไป	4.02	0.350		
	อื่น ๆ	4.03	0.439		

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อที่มีบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์	รายได้ต่อเดือน	$\bar{x}$	S.D.	F	Sig.
ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียร	ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.89	0.586	1.909	0.108
	10,000 - 20,000 บาท	4.03	0.436		
	20,001 - 30,000 บาท	4.03	0.340		
	30,001 - 40,000 บาท	3.95	0.317		
	สูงกว่า 40,000 บาท	4.03	0.235		

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

จากการศึกษาปัญหาของพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา รูปแบบเดิม พบว่าแม้จะมีตราสินค้าปิดบนบรรจุภัณฑ์ แต่รูปแบบและสียังขาดความน่าสนใจ ไม่สร้างการจดจำให้กับผู้บริโภค ในส่วนของเครื่องหมายการค้าและฉลากยังเป็นสติ๊กเกอร์ PVC ผิวมัน มีรูปทรงและขนาดฉลากที่ทำให้สามารถใช้พื้นที่สื่อสารข้อมูลของผลิตภัณฑ์ได้น้อย แบบอักษร (Font) มีความล้าสมัย รายละเอียดบนฉลากบอกรายละเอียดมาตรฐานไม่ครบตามมาตรฐานของป้ายฉลากสินค้า ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอภินันท์ ปานเพชร (2567) ที่ระบุว่าชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ แม้จะมีตราสินค้าเป็นของตนเองแต่ยังขาดความเป็นเอกลักษณ์ รูปแบบบรรจุภัณฑ์ยังไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ยังไม่เหมาะสมต่อการจำหน่ายในร้านค้าสมัยใหม่

ดังนั้นการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และป้ายฉลากสำหรับผลิตภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จึงได้มีการออกแบบกราฟิกของตราสินค้าบนบรรจุภัณฑ์ให้มีความเด่นชัด สีชัดเจน และขนาดของตราสินค้ามีขนาดที่เหมาะสมและมีความเอกลักษณ์เป็นที่น่าสนใจ และยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ ศุภพลธร (2566) ทำการศึกษาการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพรจากอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้ง เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนบ้านห้วยห้าน จังหวัดเชียงราย พบว่าโดยการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ได้เน้นการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ให้มีความแข็งแรง สามารถป้องกันผลิตภัณฑ์ได้ มีขนาดพอดีและเปิดปิดได้สนิท และยังมี ความสอดคล้องกับนิภารัตน์ นกตริพงศ์ และคณะ (2566) วิจัยเรื่องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์พลาสติกห่อหุ้มเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โชนเล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าโดยบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาได้รับการประเมินว่าวัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม บรรจุภัณฑ์สามารถปกป้องผลิตภัณฑ์ไม่ได้รับความเสียหาย และวัสดุที่ใช้สามารถช่วยสร้างเอกลักษณ์และเพิ่มมูลค่าได้อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ผู้บริโภคที่เคยซื้อขนมไข่เต่าถ่านมีต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเนียรในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมานั้น โดยภาพรวมและในแต่ละองค์ประกอบของบรรจุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก ในด้านรูปภาพ ประชาชนเห็นว่าภาพประกอบบนบรรจุภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลายและฉลากที่ความชัดเจน ทำให้ผู้บริโภคสามารถเห็นได้ง่าย และมีตำแหน่งการจัดวางตราสินค้าและภาพทั้งหมดเหมาะสมกลมกลืนกัน ซึ่งสอดคล้องกับอรณพ ต.ศรีวงษ์ (2566) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ข้าวเหนียวโพนงาม กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่ราชินีข้าวเหนียว ตำบลโพนงาม อำเภอหนองหานจังหวัดอุดรธานี พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจด้านโครงสร้างบรรจุภัณฑ์ภาพรวมในระดับมาก โดยลูกค้าให้ความสำคัญกับการสามารถหยิบจับได้สะดวก ด้านการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยลูกค้าให้ความสำคัญกับรูปภาพ ลวดลายที่ตกแต่งมีความเหมาะสม ด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยรูปร่างของบรรจุภัณฑ์มีความน่าสนใจและเข้ากันกับตัวขนม ขนาดของบรรจุภัณฑ์มีความเหมาะสม และกล่องปิดมิดชิดสามารถเก็บไว้ทานต่อได้ และ

สอดคล้องกับวุฒิชัย วิภาทนาง (2567) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปประเภทน้ำมันนวดสปา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครื่องหอมเมืองสระแก้ว แบบมีส่วนร่วม พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการออกแบบรูปแบบบรรจุภัณฑ์ด้าน โครงสร้างรูปทรงใช้งานสะดวก และสามารถนำพาหรือขนส่งและจัดวางได้ ด้านปริมาณหรือปริมาตร มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์มีปริมาณการบรรจุสินค้าที่พอเหมาะในการรับประทาน และสามารถบรรจุขนมได้เหมาะสมตามจำนวน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธัญลักษณ์ ศุภพลธร (2566) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพรจากอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้งเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนบ้านห้วยหาน จังหวัดเชียงราย พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในประสิทธิภาพของบรรจุภัณฑ์ในภาพรวมที่ระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านการปกป้องผลิตภัณฑ์ ด้านการบรรจุ ด้านความสะดวกและปลอดภัย และด้านการอำนวยความสะดวก ประเด็นที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมากที่สุดคือภาพประกอบสวยงาม สื่อสารถึงเรื่องราวของตัวสินค้าได้และข้อมูลสำคัญบนบรรจุภัณฑ์ครบถ้วน และยังมีความสอดคล้องกับสุดาทิพย์ เกษจ้อย (2567) ทำการศึกษาเรื่องการประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไทยพื้นบ้านเขาสองเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนเขาวิลเลจ อำเภอขุนยี่ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ที่ผ่านการออกแบบและพัฒนาใหม่อยู่ในระดับมาก ซึ่งบรรจุภัณฑ์ใหม่ได้รับการประเมินว่ามีความสวยงาม วัสดุที่ใช้มีความเหมาะสม และมีความสะดวกในการใช้งานและยังช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของประชาชนพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ มีความเป็นไปได้ว่าในการประเมินความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ใหม่สำหรับขนมไข่เต่าถ่านนั้น ประชาชนมีการประเมินความพึงพอใจไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีความรู้สึกต่อบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับการกลั่นกรองจากผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญแล้วว่ามีเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่าน ผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของธันยาภรณ์ คำจตุ และคณะ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ชาใบขลู่ กลุ่มชุมชนท่าเมรุ ตำบลบางกล้า อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา ที่ระบุว่าเมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์จากชาใบขลู่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างส่งผลต่อความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์จากใบขลู่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ร่วมมือกับผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์ร่วมกันพิจารณาเพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่พบว่า รูปแบบที่ทันสมัยมีสีที่สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ ง่ายและสะดวกต่อการพกพาและการขนส่ง มีความเป็นเอกลักษณ์และมีการปรับขนาดของตราให้มีความใหญ่ขึ้น มีการออกแบบรูปภาพบนบรรจุภัณฑ์ให้มีความ

โดดเด่น สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ซื้อได้ เมื่อนำบรรจุภัณฑ์ดังกล่าวไปสอบถามความพึงพอใจจากผู้บริโภคที่เคยซื้อขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญ ในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ไม่พบว่ามี ความแตกต่าง กล่าวคือประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านที่พัฒนาขึ้นมาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

ผลจากการศึกษาการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ให้มีความก้าวหน้าทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยการสร้างบรรจุภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าได้ และควรคำนึงถึงความสามารถในการเก็บรักษาคุณภาพของขนมไข่เต่าถ่านด้วย สำหรับการออกแบบโครงสร้างบรรจุภัณฑ์และการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ของบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่าน มานำไปประยุกต์ใช้กับผู้ประกอบการ หรือผู้ที่สนใจในการใช้ตอบสนองความพึงพอใจต่อลูกค้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านรูปภาพ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสวยงามของภาพประกอบบนบรรจุภัณฑ์และลวดลายและสลากรอบบรรจุภัณฑ์ รวมถึงตัวบรรจุภัณฑ์เห็นชัดเจน ตลอดจนตำแหน่งการจัดวางตราสินค้าและภาพทั้งหมดมีความเหมาะสมกลมกลืน
2. ด้านรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับรูปร่างของบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ และเข้ากับตัวขนมที่บรรจุ รวมถึงขนาดของบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม และกล่องบรรจุภัณฑ์ปิดมิดชิด
3. ปริมาณหรือปริมาตร ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดพอดีกับจำนวนขนมไข่เต่าถ่านที่บรรจุลงไปในกล่อง มีขนาดที่สามารถนำพาได้ง่ายและสะดวก
4. ด้านวัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับวัสดุที่ใช้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงวัสดุที่ใช้ในการผลิตบรรจุภัณฑ์เหมาะสมกับขนม ตลอดจนวัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ที่มีความคุ้มค่ากับราคา
5. ด้านความเป็นเอกลักษณ์ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ที่มีความทันสมัย รวมถึงมีรูปแบบที่น่าสนใจ จัดจำได้ง่าย และบรรจุภัณฑ์โดดเด่นกว่ายี่ห้ออื่นที่วางจำหน่าย
6. ด้านรายละเอียดสินค้า ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบอกรายละเอียดของสินค้าได้อย่างครบถ้วน รวมถึงการบอกรายละเอียดวันผลิต และวันหมดอายุไว้ชัดเจน ตลอดจนการบอกข้อมูลด้านโภชนาการ
7. ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับขนมไข่เต่าถ่านแม่จำเริญ ไม่ควรให้ความสำคัญกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้บริโภค เนื่องจากความแตกต่างดังกล่าวไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจในตัวบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่าน จังหวัดสงขลา ควรมีการพัฒนาและศึกษาด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงสร้างและการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดทั้งการจำหน่ายภายในประเทศและจำหน่ายไปยังต่างประเทศ โดยต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคเป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป สรุปได้ดังนี้

1. ศึกษากระบวนการผลิต รูปแบบบรรจุภัณฑ์และวัสดุบรรจุภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนในการผลิตในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ถ้าเลือกใช้วัสดุต้นทุนต่ำอย่างเดียว จะทำให้บรรจุภัณฑ์ทำหน้าที่ได้อย่างไม่สมบูรณ์
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าต่างประเทศที่มีต่อบรรจุภัณฑ์ที่เหมือนและแตกต่างกัน ในด้านโครงสร้างและการออกแบบบรรจุภัณฑ์ในการขนส่งและคุณภาพของสินค้าที่อยู่ภายใน
3. ควรมีการศึกษาถึงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพของผลิตภัณฑ์คล้ายขนมไข่เต่าถ่าน เพื่อทำผลการศึกษามาเปรียบเทียบและในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไข่เต่าถ่านต่อไป
4. การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ครั้งต่อไปควรให้รายละเอียดให้มากขึ้น เพื่อสร้างความชัดเจนและความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค อีกทั้งความพึงพอใจด้านความเป็นเอกลักษณ์ก็ยังมีคะแนนไม่มากนัก ดังนั้นในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ในครั้งต่อไปควรเน้นความเป็นเอกลักษณ์ของบรรจุภัณฑ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดรรชนี จันทรอินทร์. (2566). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้ากระชายขาวสำเร็จรูปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านร้องขี้เหล็ก อำเภอต๋อยสะเท็ด จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา]. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JLPRU/article>
- ธัญลักษณ์ ศุภพลธร. (2566). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพรจากอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้งเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนบ้านห้วยหาน จังหวัดเชียงราย. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 11(1). 153-164. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jcosci/article/view/262995/177733>
- ธัญญารักษ์ คำจตุ, พิเชษฐ์ พรหมใหม่ และสุริยา นิตยมี. (2562). ความพึงพอใจต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์ชาใบชูลู่กลุ่มชุมชนท่าเมรุ ตำบลบางกล่ำ อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา. *ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 10* (น. 1266-1283). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ธารรัช อินทรอุดม และพิเชษฐ์ พรหมใหม่. (2566). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ปุ๋ยอินทรีย์เชิงพาณิชย์. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(2), 56-71. <https://so05.tcithaijo.org/index.php/pnuhuso/article/view>

- นิภารัตน์ นักตรีพงศ์ ศศิพัชร บุญขวัญ และปัญญพร เกื้อนุ้ย. (2566). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ปลาทะเลหวาน เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โซนเล จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 7(11), 217-224. <https://scholar.google.com/citations?user>
- พิชญาวิรี ธิติจรสชัย, พิเชษฐ์ พรหมใหม่ และยุพาภรณ์ อุไรรัตน์. (2566). การออกแบบบรรจุภัณฑ์และการสื่อสารการตลาดออนไลน์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บราวนี่ภายใต้แบรนด์ TripleJ bakery. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 1-24. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pnuhuso/article/view/267250/181236>
- ผู้จัดการออนไลน์. (2563, 26 ตุลาคม), *ต้องไม่พลาด! “ขนมไข่เต่าถ่าน” เจ้าดังขายมายาวนานกว่า 66 ปี ต้นตำรับความอร่อยคู่เมืองสงขลา*. <https://mgronline.com/south/detail/9630000111008>
- รตามณี พัลลภชนกนาถ, นวพร ฝอยพิกุล, สุรัตน์ หงส์ไทย และเอกชัย ปานมา. (2566). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ข้าวของกลุ่มโรงสีข้าวชุมชนโดยตำบลหมื่นไวย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 14(1), 98-131. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/human_ubu/article/view/250863/176198
- ศิริตัน แจ้งรักษ์สกุล และพรทิพย์ ต้นติวิเศษศักดิ์. (2567). การออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ยาต้มรางแดงของวิสาหกิจชุมชนใบชาเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. *วารสารวิชาการมนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 8(1), 155-176. <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/jhuso/article/view/3084/2712>
- สุดาทิพย์ เกษจ้อย. (2567). การประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ขนมไทยพื้นบ้านเซอ้งเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนแขวงวิลเลจ อำเภอขุนันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารนวัตกรรมสังคมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต*, 18(2), 40-53. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FEU/article/view/272724/177711>
- ไสยเพ็ญ เฉิดเจิม, ภูพิชย์ ทานะ และแสงเดือน ธรรมวัตร. (2564). การออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวไรซ์เบอร์รี่. *วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม*, 6(1), 28-35. <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/journalindus/article/view/244375>
- วุฒิชัย วิธาทานัง. (2567). การพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปประเภทน้ำมันวดสปา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครื่องหอมเมืองสระแก้ว แบบมีส่วนร่วม. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 18(1), 51-63. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RRBR/article/view/272066>
- นงลักษณ์ โพธิ์ไพจิตร, กฤษณพร ประสิทธิ์วิเศษ และจารุณี วิเทศ. (2563). ความพึงพอใจการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องปรุงกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 12(2), 37-53. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/mbs/article>

- อภิรัตน์ ปานเพชร. (2567). การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์กล้วยฉาบเพลินเพลินของชุมชนบ้านไร่อ้อย ตำบลไร่อ้อย อำเภอฟิชัย จังหวัดอุดรธานี. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 12(2), 292 – 302. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JCDLQ/article/view/267764/181518>
- อรรณพ ต.ศรีวงศ์. (2565). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ข้าวเหนียวโพนงาม กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่ราชินี ข้าวเหนียว ตำบลโพนงาม อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิจัยวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 7(2), 43-55. <https://so02.tci-thaijo.org/>
- อรรหาวิ เจ๊ะสะแม และยอดนภา เกษเมือง. (2564). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนปูลาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. *วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 15(2), 79 - 90. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs>
- Budiarani, V. H., Maulidan, R., Setianto, D. P., & Widayanti, I. (2021). The Kano Model: How The Pandemic Influences Customer Satisfaction with Digital Wallet Services in Indonesia. *Journal of Indonesian Economy and Business*, 36(1), 62-82. <https://www.researchgate.net/publication>
- Schiffman, L. G., & Wisenblit, J. L. (2015). *Consumer Behavior* (11thed.). Pearson Education.